TEISINGUMO TEISMO (devintoji kolegija) SPRENDIMAS

2026 m. rugsėjo 10 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Muitų sąjunga – Reglamentas (EEB) Nr. 2658/87 – Bendrasis muitų tarifas – Tarifinis klasifikavimas – Kombinuotoji nomenklatūra – 0302 ir 0511 pozicijos – Sąvoka „žuvys, nevalgomos arba netinkamos vartoti žmonių maistui dėl jų prigimties arba būklės“ – Taikymo sritis – Žuvys ir žuvų nuopjovos“

Byloje C-406/25

dėl *Vestre Landsret* (Vakarų regiono apeliacinis teismas, Danija) 2025 m. balandžio 11 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2025 m. gegužės 16 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Skatteministeriet

prieš

FF Skagen A/S

TEISINGUMO TEISMAS (devintoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas M. Condinanzi, teisėjai N. Jääskinen ir A. Kornezov (pranešėjas),

generalinis advokatas A. Biondi,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *FF Skagen A/S*, atstovaujamos *advokater* S. Andersen ir L. Kjær,

– Danijos vyriausybės, atstovaujamos C. A.-S. Maertens, padedamos *advokat* B. Søes Petersen,

– Europos Komisijos, atstovaujamos A. Demeneix ir M.-L. Ehlers Defontaine,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

* Proceso kalba: danų.

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl pagrindinėje byloje nagrinėjamoms faktinėms aplinkybėms taikytinos redakcijos 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo (OL L 256, 1987, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k. 2 sk., 2 t., p. 382) I priede esančios Kombinuotosios nomenklatūros (toliau – KN) antros dalies 3 skirsnio 1 pastabos c punkto išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Skatteministeriet* (Mokesčių ministerija, Danija) ir pagal Danijos teisę įsteigtos bendrovės *FF Skagen A/S* ginčą dėl pastarosios importuojamų žuvų ir žuvų nuopjovų tarifinio klasifikavimo.

Teisinis pagrindas

Tarptautinė teisė

3 Suderintą prekių aprašymo ir kodavimo sistemą (toliau – SS) parengė Muitinių bendradarbiavimo taryba (dabar – Pasaulio muitinių organizacija (PMO)), įsteigta pagal 1950 m. gruodžio 15 d. Briuselyje sudarytą Muitinių bendradarbiavimo tarybos steigimo sutartį. SS buvo įtvirtinta 1983 m. birželio 14 d. Briuselyje sudarytoje Tarptautinėje konvencijoje dėl suderintos prekių aprašymo ir kodavimo sistemos (*Jungtinių Tautų sutarčių rinkinys*, 1503, p. 4, Nr. 25910 (1988); ji kartu su 1986 m. birželio 24 d. pakeitimo protokolu Europos ekonominės bendrijos vardu patvirtinta 1987 m. balandžio 7 d. Tarybos sprendimu 87/369/EEB (OL L 198, 1987, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 2 t., p. 288) (toliau – SS konvencija).

4 SS konvencijos 8 straipsnyje nustatytomis sąlygomis PMO patvirtina pagal šios konvencijos 6 straipsnį įsteigto SS komiteto priimtas aiškinamąsias pastabas ir klasifikavimo nuomones.

5 Pagal SS konvencijos 3 straipsnio 1 dalies a punktą kiekviena susitariančioji šalis įsipareigoja užtikrinti, kad jos muitų tarifų ir statistikos nomenklatūra atitiks SS, pirma, be papildymų ar pakeitimų naudojant visas SS pozicijas ir subpozicijas kartu su jas atitinkančiais skaitmeniniais kodais, antra, taikant bendrąsias SS aiškinimo taisykles ir visas SS skyrių, skirsnių ir subpozicijų pastabas, nepakeičiant jų apimties, ir, trečia, laikantis SS numeravimo tvarkos.

Sąjungos teisė

KN

6 Kaip matyti iš Reglamento Nr. 2658/87 1 straipsnio 1 ir 3 dalių, KN reglamentuojamas į Europos Sąjungą importuojamų prekių tarifinis klasifikavimas. Šio reglamento 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad KN naudojamos šešių skaitmenų SS pozicijos bei subpozicijos ir tik septintas ir aštuntas skaitmenys atskleidžia jos pačios subpozicijas.

7 Bendrosiose KN aiškinimo taisyklėse, pateikiamose KN pirmos dalies I skyriaus A skirsnyje, nustatyta:

„Klasifikuojant prekes pagal [KN], vadovaujamasi šiais principais:

1. Skyrių, skirsnių ir poskirsnių pavadinimai pateikiami tik nurodymui palengvinti; juridiniais tikslais prekių klasifikavimas nustatomas pagal pozicijų pavadinimus bei skyrių ir skirsnių pastabas ir, jeigu šiuose pozicijų pavadinimuose ir pastabose nenurodyta kitaip, vadovaujantis toliau išdėstytomis nuostatomis.

<…>

6. Juridiniais tikslais priskiriant prekes bet kurios pozicijos subpozicijoms vadovaujamasi subpozicijų pavadinimais ir visomis taikytinomis subpozicijų pastabomis, taip pat *mutatis mutandis* pirmiau išdėstytomis taisyklėmis, laikantis nuostatos, kad gali būti sugretinamos tik to paties lygio subpozicijos. Taikant šią taisyklę taip pat reikia remtis atitinkamo skyriaus ar skirsnio pastabomis, jeigu pagal kontekstą nereikalaujama kitaip.“

8 KN antroje dalyje „Muitų sąrašas“ yra I skyrius „Gyvi gyvūnai; gyvūninės kilmės produktai“, o jame yra 3 skirsnis „Žuvys ir vėžiagyviai, moliuskai ir kiti vandens bestuburiai“, taip pat 5 skirsnis „Gyvūninės kilmės produktai, nenurodyti kitoje vietoje“.

9 Šiame 3 skirsnyje yra 1 pastaba, kurioje numatyta:

„Šiam skirsniui nepriskiriami:

<…>

c) žuvys (įskaitant jų kepenis, ikrus ir pienius) arba vėžiagyviai, moliuskai arba kiti vandens bestuburiai, negyvi ir nevalgomi arba netinkami vartoti žmonių maistui dėl jų prigimties arba būklės (5 skirsnis); miltai, rupiniai ir granulės iš žuvų arba vėžiagyvių, moliuskų arba kitų vandens bestuburių, netinkami vartoti žmonių maistui (2301 pozicija);

<…>“

10 KN antros dalies 3 skirsnio muitų lentelėje yra šios pozicijos:

„KN kodas	Aprašymas	Konvencinė muito norma (%)	Papildomas matavimo vienetas
1	2	3	4
<…>			
0302	Šviežios arba atšaldytos žuvys, išskyrus žuvų filė ir kitą žuvų mėsą, priskiriamą 0304 pozicijai:		
<…>“			

11 KN antros dalies 5 skirsnyje yra 1 pastaba, kurioje nurodyta:

„Šiam skirsniui nepriskiriami:

a) valgomieji produktai (išskyrus gyvūnų žarnas, pūsles ir skrandžius, sveikus arba supjaustytus gabalais, taip pat skystą arba džiovintą gyvūnų kraują);

<…>“

12 Šiame 5 skirsnyje pateiktoje muitų lentelėje yra tokios pozicijos:

„KN kodas	Aprašymas	Konvencinė muito norma (%)	Papildomas matavimo vienetas
1	2	3	4
<…>			
0511	Gyvūniniai produktai, nenurodyti kitoje vietoje, nugaišę gyvūnai, priskiriami 1 arba 3 skirsniui, netinkami vartoti žmonių maistui:		
<…>			
0511 91	– – Produktai iš žuvų arba vėžiagyvių, moliuskų arba kitų vandens bestuburių; nugaišę gyvūnai, priskiriami 3 skirsniui:		
0511 91 10	– – – Žuvų atliekos	Neapmuitinama	–
0511 91 90	– – – Kiti	Neapmuitinama	–
<…>“			

Reglamentas (EB) Nr. 178/2002

13 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002, nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, 2002, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 6 t., p. 463), 14 straipsnyje įtvirtinta:

„1. Nesaugus maistas į rinką nepateikiamas.

2. Maistas laikomas nesaugus, jei manoma, kad jis:

a) kenkia sveikatai;

b) netinka žmonėms vartoti.

<…>

5. Nustatant, ar maistas netinkamas žmonėms vartoti, atsižvelgiama į tai, ar jis nepriimtinas dėl jo numatytos paskirties, užterštumo ar dėl pašalinių medžiagų, puvimo, gedimo ar irimo.“

Reglamentas (EB) Nr. 852/2004

14 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 852/2004 dėl maisto produktų higienos (OL L 139, 2004, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 34 t., p. 319) 1 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta:

„Šiame reglamente nustatytos bendrosios maisto produktų higienos taisyklės maisto tvarkymo subjektams <…>“

15 Šio reglamento 2 straipsnio 1 dalis suformuluota taip:

„Šiame reglamente:

a) „maisto produktų higiena“ (toliau – higiena) – tai rizikos veiksniams kontroliuoti ir žmonių vartojamų maisto produktų tinkamumui, atsižvelgiant į jų paskirtį, užtikrinti reikalingos priemonės ir sąlygos;

<…>

f) „tarša“ – tai rizikos egzistavimas arba atsiradimas;

<…>“

16 Šio reglamento 3 straipsnyje nurodyta:

„[M]aisto tvarkymo subjektai užtikrina, kad visi jų prižiūrimi maisto gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapai atitinka šiame reglamente išdėstytus atitinkamus higienos reikalavimus.“

Reglamentas (EB) Nr. 853/2004

17 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 853/2004, nustatančio konkrečius gyvūninės kilmės maisto produktų higienos reikalavimus (OL L 139, 2004, p. 55; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 45 t., p. 14), 1 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Šis reglamentas nustato konkrečias gyvūninės kilmės maisto higienos taisykles maisto tvarkymo subjektams. Šios taisyklės papildo nustatytąsias [Reglamentu Nr. 852/2004]. Jos taikomos neperdirbtiems ir perdirbtiems gyvūninės kilmės produktams.“

18 Pagal Reglamento Nr. 853/2004 3 straipsnio 1 dalį:

„Maisto tvarkymo subjektai turi laikytis atitinkamų II ir III priedų nuostatų.“

19 Šio reglamento III priede yra VIII skirsnis „Žuvininkystės produktai“, kuriame, be kita ko, išdėstyti laivams taikomi reikalavimai, reikalavimai, kurių privaloma laikytis iškraunant ir iškrovus žuvininkystės produktus į krantą, įmonėms (įskaitant laivus, kuriuose tvarkomi šie produktai) taikomi reikalavimai, tiems produktams taikomi sveikumo standartai, taip pat reikalavimai, taikomi atšildytų neperdirbtų žuvininkystės produktų ir šviežių žuvininkystės produktų, į kuriuos, remiantis atitinkamais Sąjungos teisės aktais, pridėta maisto priedų, laikymui.

20 Šiame skirsnyje išdėstyti ir reikalavimai dėl žuvininkystės produktų temperatūros. Tarp šių reikalavimų šio skirsnio I skyriaus I dalies B punkto 1 papunktyje, siejamame su jo VII skyriaus 1 punktu, numatyta, kad laivuose, suprojektuotuose ir įrengtuose išlaikyti žuvininkystės produktus ilgiau nei 24 valandas, turi būti įrengti prietaisai, tinkami laikyti žuvininkystės produktus temperatūroje, artimoje ledo tirpimo temperatūrai. Šios I dalies B punkto 3 papunktyje, be kita ko, nustatyta, kad tais atvejais, kai žuvininkystės produktai atšaldomi atvėsintame švariame jūros vandenyje, laivuose turi būti įrengti triumai, talpyklos arba tara, kuriuose būtų užtikrinta vienoda temperatūra, o atšaldymo sparta turi būti tokia, kad žuvų ir švaraus jūros vandens mišinys po šešių valandų nuo atšaldymo pradžios būtų atšaldomas iki ne žemesnės kaip 3 °C temperatūros ir iki ne žemesnės kaip 0 °C temperatūros po 16 valandų nuo atšaldymo pradžios. Pagal minėto skirsnio II skyriaus 1 dalies b punkto ii papunktį, siejamą su jo VII skyriaus 1 punktu, maisto tvarkymo subjektai, atsakingi už žuvininkystės produktų (visų pirma šviežių žuvininkystės produktų ir atšildytų neperdirbtų žuvininkystės produktų) iškrovimą ir jų iškrovimą į krantą, turi pasirūpinti, kad iškraunant ir iškraunant į krantą jie nebūtų užteršiami, ir tuo tikslu nedelsiant juos sudėti į saugią aplinką, kurioje užtikrinama temperatūra, artima ledo tirpimo temperatūrai. Iš to paties skirsnio VII skyriaus 1 punkto ir VIII skyriaus 1 punkto a papunkčio matyti, kad maisto tvarkymo subjektai, sandėliuojantys ir vežantys minėtus produktus, turi užtikrinti, kad jie būtų laikomi temperatūroje, artimoje ledo tirpimo temperatūrai.

21 Reglamento Nr. 853/2004 III priedo VIII skirsnio V skyriaus C punkte konkrečiai numatyta, kad neperdirbtų žuvininkystės produktų negalima pateikti rinkai, jeigu cheminiais tyrimais nustatoma, kad viršijama bendroji lakiųjų azoto bazių (LAB-N) vertė.

Reglamentas (EB) Nr. 854/2004

22 Pagal 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 854/2004, nustatančio specialiąsias gyvūninės kilmės produktų, skirtų vartoti žmonėms, oficialios kontrolės taisykles (OL L 139, 2004, p. 206; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 45 t., p. 75), 7 straipsnį valstybės narės privalėjo užtikrinti, kad žuvininkystės produktų oficiali kontrolė būtų vykdoma vadovaujantis III priedu „Žuvininkystės produktai“.

23 Šio priedo III skyriaus 4 punkte buvo numatyta, kad žuvininkystės produktai turi būti paskelbti netinkamais vartoti žmonėms, jei kompetentingos institucijos mano, kad jie gali kelti pavojų visuomenės ar gyvūnų sveikatai arba dėl kitų priežasčių yra netinkami vartoti žmonėms.

Reglamentas Nr. 2074/2005

24 2005 m. gruodžio 5 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 2074/2005, nustatančio įgyvendinimo priemones tam tikriems produktams pagal Reglamentą (EB) Nr. 853/2004 ir oficialios kontrolės organizavimui pagal Reglamentus (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004, nukrypstančio nuo Reglamento (EB) Nr. 852/2004 bei iš dalies keičiančio Reglamentus (EB) Nr. 853/2004 ir (EB)

Nr. 854/2004 (OL L 338, 2005, p. 27), iš dalies pakeisto 2008 m. spalio 17 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1022/2008 (OL L 277, 2008, p. 18) (toliau – Reglamentas Nr. 2074/2005), II priedo II skirsnio I skyriaus 1 punkte įtvirtinta:

„Neperdirbti žuvininkystės produktai laikomi netinkamais žmonėms vartoti, kai atlikus organoleptinį vertinimą kyla abejonių dėl jų šviežumo, o atlikus cheminius patikrinimus nustatyta, kad yra viršytos šios LAB-N ribinės vertės:

a) II skyriaus 1 punkte nurodytoms rūšims – 25 mg azoto/100 g mėsos;

b) II skyriaus 2 punkte nurodytoms rūšims – 30 mg azoto/100 g mėsos;

c) II skyriaus 3 punkte nurodytoms rūšims – 35 mg azoto/100 g mėsos;

<…>“

25 Šio reglamento II priedo II skirsnio II skyriaus 3 punktas suformuluotas taip:

„1. *Sebastes* spp., *Helicolenus dactylopterus*, *Sebastichthys capensis*.

2. Rūšys, priklausančios *Pleuronectidae* šeimai (išskyrus otus: *Hippoglossus* spp.).

3. *Salmo salar*, *Merlucciidae* šeimai priklausančios rūšys, *Gadidae* šeimai priklausančios rūšys.“

Reglamentas Nr. 1333/2008

26 Atsižvelgiant į tai, kada klostėsi pagrindinės bylos faktinės aplinkybės, taikoma tiek 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1333/2008 dėl maisto priedų (OL L 354, 2008, p. 16), iš dalies pakeisto 2015 m. balandžio 24 d. Komisijos reglamentu (ES) 2015/647 (OL L 107, 2015, p. 1) (toliau – Reglamentas Nr. 1333/2008), redakcija, tiek ir ankstesnė jo redakcija. Vis dėlto, kadangi šiai bylai reikšmingos nuostatos nebuvo iš esmės pakeistos, reikia nurodyti dėl šių pakeitimų atsiradusias nuostatas.

27 Reglamento Nr. 1333/2008 5 straipsnyje nustatyta:

„Maisto priedo arba maisto, kurio sudėtyje yra toks priedas, negalima pateikti į rinką, jeigu maisto priedas naudojamas nesilaikant šio reglamento nuostatų.“

28 Šio reglamento 15 straipsnyje numatyta:

„Maisto priedai nėra naudojami neperdirbtuose maisto produktuose, išskyrus atvejus, kai toks naudojimas yra konkrečiai numatytas II priede.“

29 Minėto reglamento II priedo A dalies „Bendrosios nuostatos dėl sąrašo maisto priedų ir jų naudojimo sąlygų“ 2 punktas suformuluotas taip:

„1. Maisto produktuose kaip priedai gali būti naudojamos tik B dalyje išvardytos medžiagos, kaip nustatyta Reglamentu (ES) Nr. 231/2012, išskyrus atvejus, kai E dalyje nustatomi konkretesni reikalavimai.

2. Priedai maisto produktuose gali būti naudojami tik laikantis šio priedo E dalyje išdėstytų sąlygų.

3. Šio priedo E dalyje maisto produktai vardijami remiantis šio priedo D dalyje nurodytomis maisto produktų kategorijomis, o priedai skirstomi į grupes remiantis šio priedo C dalyje pateiktomis apibrėžtimis.

<…>“

30 Šio priedo B dalyje nurodyta ir acto rūgštis. To priedo D dalyje išvardytos neperdirbtos žuvys ir žuvininkystės produktai, taip pat perdirbtos žuvys ir žuvininkystės produktai, įskaitant moliuskus ir vėžiagyvius. To paties priedo E dalyje acto rūgštis neįtraukta į šių maisto produktų kategorijų priedų sąrašą.

Reglamentas (EB) Nr. 1069/2009

31 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1774/2002 (Šalutinių gyvūninių produktų reglamentas) (OL L 300, 2009, p. 1), 3 straipsnyje įtvirtinta:

„Šiame reglamente vartojamų sąvokų apibrėžtys:

1. „šalutiniai gyvūniniai produktai“ – gyvūnų kūnai arba jų dalys, gyvūniniai produktai arba kiti iš gyvūnų gauti produktai, neskirti vartoti žmonėms, taip pat oocitai, embrionai ir sperma;

<…>“

32 Šio reglamento 7 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Šalutiniai gyvūniniai produktai skirstomi į konkrečias kategorijas atsižvelgiant į pavojaus visuomenės ir gyvūnų sveikatai, kylančio dėl tokių produktų, išvardytų 8, 9 ir 10 straipsniuose, lygį.“

33 Minėto reglamento 10 straipsnyje įtvirtinta:

„3 kategorijos medžiagoms priskiriami šie šalutiniai gyvūniniai produktai:

a) gyvūnų skerdenos ir paskerstų arba, medžiojamųjų gyvūnų atveju, nužudytų gyvūnų kūnai arba jų dalys, kurios yra tinkamos vartoti žmonėms pagal Bendrijos teisės aktus, bet nėra skirtos vartoti žmonėms dėl komercinių priežasčių;

<…>“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

34 *FF Skagen* daugiausia iš Norvegijos importavo žuvis ir žuvų nuopjovas, ir naudojo jas žuvų miltams, žuvų taukams ir kitiems pašarams skirtiems produktams gaminti.

35 2016 m. lapkričio 10 d. *Toldstyrelsen* (Danijos muitinės agentūra) atliko bendrovės importuotų neišdorotų žuvų – šiaurinių žydrųjų merlangų, paprastųjų stintenių, europinių tobių, argentinų, sidabrinių didžiaakių menkyčių ir paprastųjų stauridžių, kurias *FF Skagen* priskyrė prie KN antros dalies 5 skirsnio, – patikrinimą.

36 Atlikdama šį patikrinimą, Muitinės agentūra paprašė tyrimų instituto *Force Technology* (Danija) ištirti kai kurių šių žuvų rūšių mėginius ir nurodyti, ar tarifinio klasifikavimo požiūriu jie yra tinkami vartoti žmonėms, ar ne.

37 Institutas atliko vizualinį ir juslinį šių mėginių vertinimą ir pripažino, kad trys iš keturių žvejybos laimikio mėginių yra tinkami vartoti žmonėms, tačiau ketvirtąjį mėginį pripažino tam netinkamu, visų pirma dėl labai nemalonaus kvapo.

38 Tinkamus vartoti žmonėms mėginius jis apibūdino kaip neišdorotus, su žarnomis ir galvomis. Be to, institutas kai kuriuos mėginius apibūdino kaip nevienalyčius; be kita ko, jis pažymėjo, kad vienos žuvys atrodo geros būklės, bet kitos buvo suplotos, oda nuplėšta, be akių arba su atskirta galva ir uodega.

39 Iš *FF Skagen* sudarytų pirkimo–pardavimo sutarčių dėl žvejybos laimikių, kurie ištirti pripažinti tinkamais vartoti žmonėms, matyti, kad žuvys buvo laikomos laive iki aštuonių dienų nuo pirmojo laimikio iki iškrovimo, pridedant į jas „acto rūgšties“ arba kitos nenurodytos rūšies „rūgšties“. Be to, vidutinė šių žvejybos laimikių LAB-N vertė, paėmus po kelis atskirų laimikių mėginius, svyravo nuo 14 iki 30 mg/100 g. Kalbant apie mėginius, naudotus vieno iš žvejybos laimikių vidutinei LAB-N vertei nustatyti, 1 iš 10 mėginių LAB-N vertė buvo 40 mg/100 g, o kitų 9 mėginių, paimtų iš to paties laimikio, LAB-N vertės buvo nuo 27 iki 33 mg/100 g.

40 Be šių žvejybos laimikių iš trijų mėginių, kuriuos tyrimų institutas pripažino tinkamais vartoti žmonėms, *FF Skagen* per tikrinimo laikotarpį importavo ir kitų laimikių, kurių vidutinė LAB-N vertė, nustatyta bendrovės, buvo mažesnė nei 35 arba 60 mg/100 g, atsižvelgiant į konkrečią žuvų rūšį. Vis dėlto vidutinės LAB-N vertės buvo skirtingos, vieno mėginio ji buvo net 82 mg/100 g. Pastarieji žvejybos laimikiai buvo laikyti laivuose iki 12 dienų nuo pirmojo laimikio iki iškrovimo; tam buvo naudojamas atšaldyto gėlo arba atšaldyto jūros vandens ir acto ar kitos (nenurodytos) rūgšties mišinys. Vandens, kuriame buvo laikomi skirtingi žvejybos laimikiai, temperatūra buvo skirtinga, iškrovimo metu ji siekė 8,6°C. Atsakydamos į *FF Skagen* prašymą Danijos maisto institucijos nurodė manančios, kad pagrindinėje byloje aptariami žvejybos laimikiai, į kuriuos pridėta acto rūgšties, nėra tinkami vartoti žmonėms, neatsižvelgiant į jų LAB-N vertę.

41 2018 m. vasario 19 d. Danijos muitinė nusprendė, kad tikrinimo laikotarpiu nuo 2015 m. sausio 1 d. iki 2017 m. lapkričio 30 d. *FF Skagen* importuotos neišdorotos žuvys ir žuvų nuopjovos turi būti priskirtos prie KN antros dalies 3 skirsnio, jei šios bendrovės nustatyta kiekvienos siuntos vidutinė LAB-N vertė yra mažesnė nei 35 mg/100 g, kai žuvų rūšys priklauso *Gadidae* šeimai, įskaitant žuvų nuopjovas, ir mažesnė nei 60 mg/100 g, kai tai yra visos kitos žuvų rūšys.

42 Bendrovė tos muitinės sprendimą apskundė *Landsskatteretten* (Nacionalinė mokestinių ginčų komisija, Danija).

43 2020 m. rugpjūčio 6 d. ta institucija nusprendė, kad importuotos žuvys ir žuvų nuopjovos iki muitinio įforminimo buvo laikytos vandenyje, į kurį pridėta acto rūgšties, todėl yra netinkamos vartoti žmonėms dėl jų būklės muitinio įforminimo metu. Dėl šios priežasties ji atsisakė jas klasifikuoti pagal KN antros dalies 3 skirsnį, kaip nurodyta šio skirsnio 1 pastabos c punkte. Tos

institucijos nuomone, žuvys turėjo būti klasifikuotos pagal KN antros dalies 5 skirsnį ir priskirtos KN 0511 91 90 subpozicijai, vadovaujantis KN pirmos dalies I antraštinės dalies A punkte išdėstytomis 1 ir 6 bendrosiomis taisyklėmis.

44 Mokesčių ministerija Nacionalinės mokestinių ginčų komisijos sprendimą apskundė *Vestre Landsret* (Vakarų regiono apeliacinis teismas, Danija), prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui; ji tvirtina, kad pagrindinėje byloje aptariamos žuvys ir jų nuopjovos priskirtinos KN 0302 pozicijai.

45 Šis teismas mano, kad kyla abejonių dėl to, ar šios prekės turi būti klasifikuojamos pagal KN antros dalies 3 skirsnį, ar pagal jos 5 skirsnį.

46 Šiuo klausimu jis pažymi, kad visi jo nagrinėjamoje byloje aptariami žvejybos laimikiai buvo įsigyti pagal sutartis, kuriose nurodyta, kad jie skirti pramoninei žuvų miltų ir žuvų taukų gamybai, o ne žmonių maistui. *FF Skagen*, pasirašydama tas sutartis, pareiškė, kad žuvys bus naudojamas tais tikslais, dėl kurių jos buvo įsigytos.

47 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teigimu, acto rūgštis pridedama tam, kad LAB-N žuvyse susidarytų lėčiau. LAB-N rodo, kad žuvys yra sugedusios; kuo jos vertė didesnė, tuo labiau žuvys sugedusios. LAB-N ribinės vertės nustatytos Reglamento Nr. 2074/2005 II priedo II skirsnio I skyriaus 1 punkte. Šis teismas taip pat pažymi, kad pagal Reglamentą Nr. 178/2002 draudžiama pateikti rinkai neperdirbtus žuvininkystės produktus, skirtus žmonėms vartoti, jei į juos pridėta acto rūgšties arba bet kurios kitos rūgšties Be to, Reglamente Nr. 853/2004 numatyta, kad žuvys turi būti atšaldomos iškart, kai tik patenka į laivą, temperatūroje, artimoje ledo tirpimo temperatūrai.

48 Kalbant apie *FF Skagen* importuotas sušaldytas žuvų nuopjovas, prašymą pateikęs teismas nurodo, kad prie vienos iš šių produktų siuntų yra pridėtas šalutinių gyvūninių produktų ir perdirbtų produktų, neskirtų vartoti žmonėms, vežimo pavyzdinis prekybos dokumentas pagal Reglamentą Nr. 1069/2009. To teismo teigimu, tame dokumente nurodyta, kad žuvų nuopjovos yra sertifikuotos kaip pašaras, t. y. kaip KN 0511 91 10 subpozicijai pavadinimu „Žuvų atliekos“ priskiriami šalutiniai produktai. Tame dokumente tos nuopjovos priskiriamos „3a kategorijos“, kuriai priskiriamos „gyvūnų skerdenos ir paskerstų <…> gyvūnų kūnai arba jų dalys, kurios yra tinkamos vartoti žmonėms pagal Bendrijos teisės aktus, bet nėra skirtos vartoti žmonėms dėl komercinių priežasčių“, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 10 straipsnio a punktą, medžiagoms. Sugavus ir pervežant žuvis, tos nuopjovos buvo tvarkomos pagal minėtame reglamente, o ne Reglamente Nr. 852/2004 numatytas taisykles.

49 Šiomis aplinkybėmis *Vestre Landsret* (Vakarų regiono apeliacinis teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar [KN antros dalies] 3 skirsnio 1 pastabos c punktas turi būti aiškinamas taip, kad [šis] 3 skirsnis netaikomas pagrindinėje byloje aptariamoms prekėms?

2. Ar atsakymui į pirmąjį klausimą turi reikšmės kuri nors iš toliau nurodytų aplinkybių:
   a) į prekes pridėta acto rūgšties ar kitos rūgšties; ar apskritai svarbu, kad į prekes buvo pridėta acto rūgšties, kurios, gamintojo duomenimis, neleidžiama vartoti žmonėms;
   b) prekių vidutinė LAB-N vertė viršija 25–35 pagal [Reglamentą Nr. 2074/2005];
   c) prekės laikomos nesupakuotos, ir dalyje žuvų LAB-N kiekis viršija pagal [Reglamentą Nr. 2074/2005] leidžiamą ribą;

d) prekės buvo tvarkomos nesilaikant maisto higieną reglamentuojančių teisės aktų, įskaitant:
   i) [Reglamentą Nr. 178/2002];
   ii) [Reglamentą Nr. 852/2004];
   iii) [Reglamentą Nr. 853/2004];
   iv) [Reglamentą Nr. 854/2004];
   v) [Reglamentą Nr. 1333/2008];
   vi) [Reglamentą Nr. 1069/2009];
e) pagal prekybos dokumentus prekės buvo paimtos iš žvejybos laivo, pasiūlytos parduoti ir parduotos tik pramoninei pašarų gamybai, o ne vartoti žmonėms;
f) Danijos maisto institucijų teigimu, dėl to, kad pridėta acto rūgšties, prekės netinka vartoti žmonėms, neatsižvelgiant į jų LAB-N vertę;
g) prekės importuojamos į Europos Sąjungą kaip šalutiniai produktai pagal [Reglamentą Nr. 1069/2009]? Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismo prašoma išaiškinti, kokie dokumentai reikalingi, kad prekės būtų laikomos šalutiniu produktu pagal minėtą reglamentą.“

50 Remdamasis pirmininko siūlymu ir išklausęs jo pavaduotoją ir pirmąjį generalinį advokatą, Teisingumo Teismas nusprendė registruoti šį prašymą priimti prejudicinį sprendimą. Iš tiesų jis nėra išimtinai susijęs tik su konkrečia Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 50b straipsnio pirmos pastraipos d punkte nurodyta sritimi.

Dėl prejudicinių klausimų

51 Šiais klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar KN turi būti aiškinama taip, kad 0302 pozicijai „Šviežios arba atšaldytos žuvys, išskyrus žuvų filė ir kitą žuvų mėsą, priskiriamą 0304 pozicijai“ ar 0511 pozicijai „Gyvūniniai produktai, nenurodyti kitoje vietoje, nugaišę gyvūnai, priskiriami 1 arba 3 skirsniui, netinkami vartoti žmonių maistui“ priskiriamos:

– neišdorotos žuvys, kurios ilgą laiką buvo laikomos žvejybos laivuose pridedant acto rūgšties ar kitos rūgšties ir esant kintančiai temperatūrai, galinčiai viršyti Sąjungos maisto produktų higienos teisės aktuose nustatytas ribas, kurių LAB-N vertė skiriasi, kai kuriais atvejais viršydama tuose teisės aktuose nustatytas ribas, kurios buvo laikomos nesupakuotos ir tvarkomos nesilaikant tuose teisės aktuose įtvirtintų nuostatų ir kurių lydimuosiuose prekybos dokumentuose nurodyta, kad tos žuvys buvo sužvejotos ir parduotos pašarams gaminti, ir

– žuvų nuopjovos, kurios buvo tvarkomos nesilaikant tų pačių teisės aktų nuostatų ir kurių lydimuosiuose prekybos dokumentuose nurodyta, kad tai yra žmonėms vartoti tinkami šalutiniai gyvūniniai produktai, tačiau nėra skirti vartoti žmonėms dėl komercinių priežasčių ir kad tos nuopjovos buvo pagamintos ir parduotos pašarams gaminti.

52 Visų pirma reikia priminti, kad Teisingumo Teismas, gavęs prašymą priimti prejudicinį sprendimą dėl tarifinės klasifikacijos, turi veikiau suteikti informacijos nacionaliniams teismams apie kriterijus, kurių taikymas leistų tinkamai klasifikuoti aptariamus gaminius pagal KN, o ne pats juos klasifikuoti. Atitinkamų prekių kvalifikaciją tarifinio klasifikavimo tikslais lemia visiškai faktinė išvada, kurios Teisingumo Teismas, nagrinėdamas prašymą priimti prejudicinį sprendimą, neturi vertinti (2025 m. rugpjūčio 1 d. Sprendimo *Keesing Deutschland*, C-375/24, EU:C:2025:624, 37 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

53 Tai paaiškinus, reikia pažymėti, kad pagal 1 bendrąją KN aiškinimo taisyklę prekių tarifinis klasifikavimas nustatomas pagal šios nomenklatūros pozicijų pavadinimus ir skyrių ar skirsnių pastabas (2025 m. rugpjūčio 1 d. Sprendimo *Keesing Deutschland*, C-375/24, EU:C:2025:624, 38 punktas).

54 Siekiant užtikrinti teisinį saugumą ir lengvesnę kontrolę, prekių tarifinį klasifikavimą lemiantis kriterijus paprastai turi būti nustatytas atsižvelgiant į šių prekių objektyvius požymius ir savybes, išvardytas KN pozicijos aprašyme ir skyrių ar skirsnių pastabose (2025 m. rugpjūčio 1 d. Sprendimo *Keesing Deutschland*, C-375/24, EU:C:2025:624, 39 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

55 Gaminių paskirtis gali būti objektyvus klasifikavimo kriterijus, jeigu ji būdinga šiems gaminiams; tai vertinama atsižvelgiant į objektyvius tų gaminių požymius ir savybes (2023 m. birželio 22 d. Sprendimo *PR Pet*, C-24/22, EU:C:2023:507, 53 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija). Tačiau gaminio paskirtis yra tinkamas kriterijus tik tada, kai gaminio klasifikuoti neįmanoma remiantis tik objektyviais jo požymiais ir savybėmis (2017 m. vasario 16 d. Sprendimo *Aramex Nederland*, C-145/16, EU:C:2017:130, 23 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

56 Šiuo atveju neabejotina, kad pagrindinėje byloje aptariamos prekės priskiriamos KN antros dalies I skyriui „Gyvi gyvūnai; gyvūninės kilmės produktai“.

57 Šiame skyriuje yra penki skirsniai; 3 skirsnyje „Žuvys ir vėžiagyviai, moliuskai ir kiti vandens bestuburiai“ yra 0302 pozicija „Šviežios arba atšaldytos žuvys, išskyrus žuvų filė ir kitą žuvų mėsą, priskiriamą 0304 pozicijai“, o 5 skirsnyje „Gyvūninės kilmės produktai, nenurodyti kitoje vietoje“ yra 0511 pozicija „Gyvūniniai produktai, nenurodyti kitoje vietoje, nugaišę gyvūnai, priskiriami 1 arba 3 skirsniui, netinkami vartoti žmonių maistui“. Iš šio 5 skirsnio formuluotės aiškiai matyti, kad jis susijęs su produktais, neatitinkančiais kitų keturių šio skyriaus skirsnių pavadinimų. Be to, minėto 5 skirsnio 1 pastabos a punkte nurodyta, kad šiam skirsniui nepriskiriamos gyvūnų žarnos, pūslės ir skrandžiai, taip pat gyvūnų kraujas (šiuo klausimu pagal analogiją žr. 2009 m. liepos 16 d. Sprendimo *Pärlitigu*, C-56/08, EU:C:2009:467, 25 punktą).

58 KN antros dalies I skyriaus 3 skirsnio 1 pastabos c punkte nurodyta, kad šiam skirsniui nepriskiriamos žuvys, netinkamos vartoti žmonių maistui dėl jų prigimties arba būklės. Taigi iš tos pastabos formuluotės matyti, kad lemiamas kriterijus nustatant, ar žuvys priskiriamos tam 3 skirsniui, yra tai, ar jos tinkamos vartoti žmonėms. Tokiomis aplinkybėmis reikia atsakyti į esminį klausimą – ar muitinio įforminimo momentu aptariamos prekės buvo tam tinkamos (šiuo klausimu žr. 2009 m. liepos 16 d. Sprendimo *Pärlitigu*, C-56/08, EU:C:2009:467, 27 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

59 Norint nustatyti, ar gaminys yra tinkamas vartoti žmonėms, kaip tai suprantama pagal minėtą pastabą, reikia atsižvelgti į visas reikšmingas aplinkybes, susijusias su objektyviais jo požymiais ir savybėmis (šiuo klausimu žr. 2016 m. balandžio 28 d. Sprendimo *Oniors Bio*, C-233/15, EU:C:2016:305, 42 ir 57 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).

60 Svarbu pabrėžti, pirma, kad nagrinėjamu atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo įvairias aplinkybes, kaip pagrindinėje byloje aptariamos prekės buvo apdorotos iki jų muitinio įforminimo, pavyzdžiui, į jas buvo pridėta acto rūgšties ar kitos rūgšties, jos buvo laikomos nesupakuotos ir tvarkomos nesilaikant maisto higieną reglamentuojančių teisės aktų,

taip pat didelę prekių LAB-N vertę, aukštą temperatūrą ir ilgą jų laikymo laikotarpį, ir iš esmės kelia klausimą, ar dėl galimo jų užteršimo ar irimo kyla pavojus žmonių sveikatai, todėl jos tampa netinkamos vartoti žmonėms.

61 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad tokie elementai susiję su pagrindinėje byloje aptariamos prekės objektyviais požymiais ir savybėmis, todėl pagal juos galima nustatyti, ar jos tinkamos vartoti žmonių maistui, ar ne.

62 Iš tiesų Teisingumo Teismas jau yra pripažinęs, jog aplinkybė, kad dėl produkto gamybos proceso ypatumų negalima atmesti kenksmingų medžiagų buvimo jame galimybės, yra reikšminga ir leidžia tokį produktą laikyti nevalgomu dėl jo objektyvių požymių ir savybių (šiuo klausimu žr. 2016 m. balandžio 28 d. Sprendimo *Oniors Bio*, C-233/15, EU:C:2016:305, 43 ir 48 punktus).

63 Be to, reikia priminti, kad aptariamo produkto gamintojo pateikta informacija iš esmės leidžia nustatyti objektyvius jo požymius ir savybes (šiuo klausimu žr. 2016 m. balandžio 28 d. Sprendimo *Oniors Bio*, C-233/15, EU:C:2016:305, 44, 47 ir 50 punktus).

64 Teisingumo Teismas pažymėjo, kad dėl gyvūninių medžiagų suirimo ar sugedimo atsiranda toksinų, dėl kurių jos iš esmės tampa netinkamos vartoti žmonėms ir kelia pavojų, be kita ko, visuomenės sveikatai (šiuo klausimu žr. 2021 m. rugsėjo 2 d. Sprendimo *Toropet*, C-836/19, EU:C:2021:668, 60 punktą).

65 Antra, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar siekiant nustatyti, ar pagrindinėje byloje aptariamas žvejybos laimikis yra „netinkamas vartoti žmonių maistui“, galima atsižvelgti į Sąjungos teisės aktus maisto produktų ir maisto higienos srityje.

66 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad, kaip priminta šio sprendimo 54 punkte, siekiant užtikrinti teisinį saugumą ir lengvesnę kontrolę, prekių tarifinį klasifikavimą lemiantis kriterijus paprastai turi būti nustatytas atsižvelgiant į šių prekių objektyvius požymius ir savybes, išvardytas minėtos nomenklatūros pozicijos aprašyme ir skyrių ar skirsnių pastabose. Teisingumo Teismas turėjo progą dėl Sąjungos maistui skirtų teisės aktų, visų pirma Reglamento Nr. 178/2002 14 straipsnyje numatyto draudimo pateikti rinkai „nesaugų maistą“, reikšmingumo prekių tarifinei klasifikacijai prekių muitinio įforminimo dieną pažymėti, kad jų tarifinę klasifikaciją prieš sumokant muitą turi atlikti nacionalinės muitinės, kurios šiuo atžvilgiu taiko, be kita ko, KN nuostatas (šiuo klausimu žr. 2016 m. balandžio 28 d. Sprendimo *Oniors Bio*, C-233/15, EU:C:2016:305, 52 punktą).

67 Darytina išvada, kad Sąjungos teisės aktai maisto produktų ir maisto higienos srityje negali turėti lemiamos reikšmės, sprendžiant dėl prekių priskyrimo tam tikrai KN pozicijai, tačiau tuo tikslu reikia atsižvelgti ir į juos (šiuo klausimu žr. 2015 m. kovo 4 d. Sprendimo *Oliver Medical*, C-547/13, EU:C:2015:139, 53 punktą; 2016 m. balandžio 28 d. Sprendimo *Oniors Bio*, C-233/15, EU:C:2016:305, 56 punktą ir 2016 m. gruodžio 15 d. Sprendimo LEK, C-700/15, EU:C:2016:959, 36 punktą).

68 Taigi nagrinėjamu atveju, pirma, galima atsižvelgti į nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, be kita ko, antrojo klausimo a ir f punktuose, nurodytą aplinkybę, kad į pagrindinėje byloje aptariamus žvejybos laimikius (t. y. neperdirbtas žuvis) buvo pridėta acto rūgšties ar kitos rūgšties, o jos, atsižvelgiant į tų rūgščių gamintojo informaciją, neleidžiama vartoti žmonėms; iš kartu aiškinamų Reglamento Nr. 1333/2008 5 ir 15 straipsnių ir jo II priedo matyti, kad pagal šį reglamentą neleidžiama prekiauti neperdirbtomis žuvimis ir žuvininkystės produktais kaip maisto produktais, jeigu tose žuvyse ir produktuose yra tokių priedų.

69 Tas pats pasakytina apie nacionalinio teismo, be kita ko, antrojo klausimo f punkte nurodytą aplinkybę, kad Danijos maisto institucijos nusprendė, jog pagrindinėje byloje aptariami žvejybos laimikiai, kai į juos buvo pridėta acto rūgšties, tapo „netinkami vartoti žmonių maistui“. Iš tiesų Reglamento Nr. 854/2004 III priedo III skyriaus 4 punkte numatyta, kad žuvininkystės produktai turi būti paskelbti netinkamais vartoti žmonėms, jei kompetentingos institucijos mano, kad jie gali kelti pavojų visuomenės ar gyvūnų sveikatai arba dėl kitų priežasčių yra netinkami vartoti žmonėms.

70 Antra, taip pat galima atsižvelgti į antrojo klausimo b punkte nurodytą aplinkybę, kad tam tikrų pagrindinėje byloje aptariamų žvejybos laimikių vidutinė LAB-N vertė viršijo Reglamento Nr. 2074/2005 II priedo II skirsnio I skyriaus 1 punkte numatytas ribines vertes.

71 Šiuo atžvilgiu minėtoje nuostatoje numatyta, kad neperdirbti žuvininkystės produktai laikomi netinkamais vartoti žmonėms, kaip tai suprantama pagal Reglamentą Nr. 853/2004, kai atlikus organoleptinį vertinimą kyla abejonių dėl jų šviežumo, o atlikus cheminius patikrinimus nustatyta, kad yra viršytos nustatytos LAB-N ribinės vertės. Reglamento Nr. 2074/2005 II priedo II skirsnio I skyriaus 1 punkto a–c papunkčiuose numatytos atitinkamai 25, 30 ir 35 mg azoto/100 g žuvų mėsos LAB-N ribinės vertės pagal to reglamento II priedo II skirsnio II skyriuje nurodytas žuvų rūšis.

72 Iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo pateiktos informacijos matyti, kad buvo konstatuota, jog tarp pagrindinėje byloje aptariamų produktų yra žuvų, kurių LAB-N kiekis viršijo šias ribines vertes, o tai rodo, kad irimo procesas jau pažengęs, taigi ir pavojų, jeigu jos vartojamos žmonių maistui.

73 Trečia, antrojo klausimo c punkte nurodyta aplinkybė, kad pagrindinėje byloje aptariamos žuvys, įskaitant atskiras žuvis, kurių LAB-N kiekis viršijo Reglamento Nr. 2074/2005 II priedo II skirsnio I skyriaus 1 punkte nustatytas ribas, buvo laikomos nesupakuotos, taip pat yra reikšminga aplinkybė, galinti rodyti pavojų žmonių sveikatai, t. y. visų žuvų mikrobiologinės ar kitokios taršos (konkrečiai, žuvų, kurių irimo procesas jau pažengęs) pavojų.

74 Ketvirta, taip pat svarbi antrojo klausimo d punkte nurodyta aplinkybė, kad pagrindinėje byloje aptariamos žuvys ir jų nuopjovos buvo tvarkomos nesilaikant maisto higieną reglamentuojančių Sąjungos teisės aktų, nustatančių pavojus, kuriuos maisto produktai gali kelti sveikatai.

75 Konkrečiai kalbant, kartu aiškinant Reglamento Nr. 852/2004 1 straipsnio 1 dalį, 2 straipsnio 1 dalies a punktą ir 3 straipsnį matyti, kad jame nustatytos bendrosios maisto produktų „higienos“ taisyklės, t. y. rizikos veiksniams kontroliuoti ir žmonių vartojamų maisto produktų tinkamumui, atsižvelgiant į jų paskirtį, užtikrinti reikalingos priemonės ir sąlygos, kurias maisto tvarkymo subjektai privalo užtikrinti visais jų prižiūrimais maisto produktų gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapais. Be to, iš šio reglamento 2 straipsnio 1 dalies f punkto, taip pat jo prieduose įtvirtintų nuostatų matyti, kad jis skirtas, be kita ko, apsaugai nuo maisto produktų „taršos“, t. y. rizikos buvimo ar atsiradimo.

76 Taip pat pažymėtina, kad iš Reglamento Nr. 853/2004 1 straipsnio 1 dalies matyti, kad šis reglamentas maisto tvarkymo subjektams nustato konkrečias gyvūninės kilmės maisto higienos taisykles, kurios papildo nustatytąsias Reglamentu Nr. 852/2004 ir kurios taikomos neperdirbtiems ir perdirbtiems gyvūninės kilmės produktams. Pagal Reglamento Nr. 853/2004 3 straipsnio 1 dalį maisto tvarkymo subjektai laikosi, be kita ko, atitinkamų šio reglamento III priedo nuostatų.

77 Šio III priedo VIII skirsnyje „Žuvininkystės produktai“, be kita ko, nustatyti laivams taikomi reikalavimai, reikalavimai, kurių privaloma laikytis šiuos produktus iškraunant ir iškrovus į krantą, tuos produktus tvarkančioms įmonėms, įskaitant laivus, taikomi reikalavimai, tiems produktams taikomi sveikumo standartai, taip pat jų laikymo reikalavimai. Šiame VIII skirsnyje taip pat yra išdėstyti reikalavimai dėl žuvininkystės produktų temperatūros, įskaitant I skyriaus B dalies 1 punkte, I skyriaus B dalies 3 punkte, II skyriaus 1 dalies b punkto ii papunktyje, VII skyriaus 1 dalyje ir VIII skyriaus 1 dalies a punkte numatytus reikalavimus, kuriais iš esmės siekiama užtikrinti, be kita ko, kad šviežių žuvininkystės produktai ir atšildyti neperdirbti žuvininkystės produktai laikymo ir vežimo, taip pat iškrovimo ir iškrovimo į krantą metu būtų laikomi temperatūroje, artimoje ledo tirpimo temperatūrai.

78 Be to, pagal Reglamento Nr. 853/2004 III priedo VIII skirsnio V skyriaus C punktą draudžiama pateikti rinkai produktus, jeigu viršijamos Reglamente Nr. 2074/2005 nustatytos LAB-N kiekio ribos.

79 Šiomis aplinkybėmis reikia pripažinti, kad jei nesilaikoma Sąjungos teisės aktų maisto produktų higienos srityje, tai gali turėti įtakos vertinant, ar produktas kelia pavojų žmonių sveikatai, be kita ko, dėl galimo užteršimo ar irimo, todėl yra netinkamas vartoti žmonėms.

80 Penkta, kiek tai susiję su komercinių dokumentų, kaip antai pagrindinėje byloje aptariamų žvejybos laimikio pirkimo sutarčių, nurodytų antrojo klausimo e punkte, iš kurių matyti, kad šis laimikis buvo skirtas pramoninei pašarų gamybai, o ne žmonėms vartoti, svarba, reikia konstatuoti, kad tokiuose dokumentuose gali būti svarbių aplinkybių, kiek jos susijusios su pagrindinėje byloje aptariamo produkto objektyviais požymiais ir savybėmis, į kuriuos reikia atsižvelgti tuos produktus priskiriant atitinkamai KN pozicijai (šiuo klausimu žr. 2016 m. balandžio 28 d. Sprendimo *Oniors Bio*, C-233/15, EU:C:2016:305, 57 punktą).

81 Šešta, dėl antrojo klausimo d punkto vi papunktyje nurodytos aplinkybės, kad pagrindinėje byloje aptariamos žuvų nuopjovos buvo importuotos į Sąjungą kaip 3 kategorijai priskiriami šalutiniai gyvūniniai produktai pagal Reglamento Nr. 1069/2009 3 straipsnio 1 punktą, 7 straipsnio 1 dalį ir 10 straipsnio a punktą, reikia priminti, kad šiai kategorijai priskiriamos medžiagos, kurias Sąjungos teisės aktų leidėjas laiko keliančiomis „nedidelį pavojų“ visuomenės ir gyvūnų sveikatai, visų pirma gyvūnų skerdenos ir paskerstų gyvūnų dalys, „tinkamos vartoti žmonių maistui“, bet dėl komercinių priežasčių neskirtos tokiam vartojimui (šiuo klausimu žr. 2021 m. rugsėjo 2 d. Sprendimo *Toropet*, C-836/19, EU:C:2021:668, 41 ir 47 punktus).

82 Taigi aplinkybė, kad šios žuvų nuopjovos priklauso minėtai kategorijai, darant prielaidą, kad ji įrodyta (tačiau tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, vienintelis kompetentingas vertinti faktines šios bylos aplinkybes), gali reikšti, kad šie produktai dėl savo būklės yra netinkami vartoti žmonėms, kaip tai suprantama pagal KN antros dalies I skyriaus 3 skirsnio 1 pastabos c punktą, ir į ją taip pat reikia atsižvelgti priskiriant minėtus produktus atitinkamai KN pozicijai.

83 Remdamasis visais pirmiau išdėstytais įrodymais, susijusiais su objektyviais pagrindinėje byloje aptariamų prekių požymiais ir savybėmis, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi įvertinti, ar šios prekės laikytinos netinkamomis vartoti žmonėms, todėl pagal KN antros dalies I skyriaus 3 skirsnio 1 pastabos c punktą jų negalima priskirti šiam 3 skirsniui ir atitinkamai jas reikia priskirti KN 0511 pozicijai „Gyvūniniai produktai, nenurodyti kitoje vietoje, nugaišę gyvūnai, priskiriami 1 arba 3 skirsniui, netinkami vartoti žmonių maistui“.

84 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į prejudicinius klausimus reikia atsakyti: KN turi būti aiškinama taip, kad 0511 pozicijai „Gyvūniniai produktai, nenurodyti kitoje vietoje, nugaišę gyvūnai, priskiriami 1 arba 3 skirsniui, netinkami vartoti žmonių maistui“ priskiriamos:

– neišdorotos žuvys, kurios ilgą laiką buvo laikomos žvejybos laivuose, pridedant acto rūgšties ar kitos rūgšties ir esant kintančiai temperatūrai, galinčiai viršyti Sąjungos maisto produktų higienos teisės aktuose nustatytas ribas, kurių LAB-N vertė skiriasi, kai kuriais atvejais viršydama tuose teisės aktuose nustatytas ribas, kurios buvo laikomos nesupakuotos ir tvarkomos nesilaikant tuose teisės aktuose įtvirtintų nuostatų ir kurių lydimuosiuose prekybos dokumentuose nurodyta, kad tos žuvys buvo sužvejotos ir parduotos pašarams gaminti, ir

– žuvų nuopjovos, kurios buvo tvarkomos nesilaikant tų pačių teisės aktų nuostatų ir kurių lydimuosiuose prekybos dokumentuose nurodyta, kad tai yra žmonėms vartoti tinkami šalutiniai gyvūniniai produktai, tačiau nėra skirti vartoti žmonėms dėl komercinių priežasčių ir kad tos nuopjovos buvo pagamintos ir parduotos pašarams gaminti.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

85 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (devintoji kolegija) nusprendžia:

Pagrindinėje byloje nagrinėjamoms faktinėms aplinkybėms taikytinos redakcijos 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo I priede pateikta Kombinuotoji nomenklatūra

turi būti aiškinama taip:

0511 pozicijai „Gyvūniniai produktai, nenurodyti kitoje vietoje, nugaišę gyvūnai, priskiriami 1 arba 3 skirsniui, netinkami vartoti žmonių maistui“ priskiriamos:

– **neišdorotos žuvys, kurios ilgą laiką buvo laikomos žvejybos laivuose, pridedant acto rūgšties ar kitos rūgšties ir esant kintančiai temperatūrai, galinčiai viršyti Sąjungos maisto produktų higienos teisės aktuose nustatytas ribas, kurių bendrosios lakiosios azoto bazės vertė skiriasi, kai kuriais atvejais viršydama tuose teisės aktuose nustatytas ribas, kurios buvo laikomos nesupakuotos ir tvarkomos nesilaikant tuose teisės aktuose įtvirtintų nuostatų ir kurių lydimuosiuose prekybos dokumentuose nurodyta, kad tos žuvys buvo sužvejotos ir parduotos pašarams gaminti, ir**

– **žuvų nuopjovos, kurios buvo tvarkomos nesilaikant tų pačių teisės aktų nuostatų ir kurių lydimuosiuose prekybos dokumentuose nurodyta, kad tai yra žmonėms vartoti tinkami šalutiniai gyvūniniai produktai, tačiau nėra skirti vartoti žmonėms dėl komercinių priežasčių ir kad tos nuopjovos buvo pagamintos ir parduotos pašarams gaminti.**

Parašai.